

Alignmentplanering - vad är det?

"kollegialt.ntitg.se är en plats för professionell utveckling av lärare, rektorer och stab inom IT- och NTI-gymnasierna. Syftet är att öka elevernas måluppfyllelse genom att stärka kvaliteten i undervisningen." (Länk: www.kollegialt.ntitg.se)

Med stort intresse har jag läst vad som står skrivet under rubriken **Formativ bedömning / Alignmentplanering / Om Alignment.**

Jag måste dock erkänna att jag inte riktigt förstår vad det hela går ut på. I det följande listas några exempel på oklarheter som dessutom kan ses som bristande förankring i vetenskap och beprövad erfarenhet.

1) Det sägs att syftet och målet med undervisningen är "det kunnande och de förmågor som vi vill att eleverna ska utveckla". Är kunnande och förmågor olika saker? I så fall, vad är skillnaden?

2) Innehållet i undervisningen anges vara "vad vi vill att eleverna ska kunna, kunskapsinnehållet". Vad är det för skillnad mellan kunnande och förmågor å ena sidan och kunskapsinnehållet å den andra? Är skillnaden att det förstnämnda står i ämnesplanen medan det sistnämnda är "vad vi vill"?

3) Hur gör man om man vill "synliggöra lärande"? Är det inte förbättringen av kun-

nandet man menar? Detta är väl det enda som kan synliggöras.

4) Alignmentplanering är en mall som ska användas av alla lärare. Syftet är bland annat att stimulera lärares reflektion över "sin egen undervisning och sin egen kompetensprofil för att identifiera områden att förändra och utveckla". Förändring behöver inte vara utveckling, medan en utveckling alltid är en förändring. Så varför två ord?

5) Men alignmentplaneringen har också ett annat syfte, nämligen att skapa en "röd tråd och inre logik för eleverna". För att detta syfte ska uppnås behöver du som lärare "använda minst lika mycket tid att förankra planeringen hos eleverna som du använder till att skapa grunderna i den"!

Följande bild visar det absurda i uppdraget som verkar gå ut på att i förväg, innan undervisningen ens har startat, skapa en röd tråd och en inre logik för eleverna i deras studier. Finns det *ett enda* exempel på att detta har lyckats?

Syfte och långsiktiga mål	Centralt innehåll	Undervisning	Bedömning	Avstämning mot kunskapskrav
Syftet beskriver vilka kunskaper som eleverna ska få möjlighet att utveckla genom undervisningen och avslutas med ett antal punkter som fungerar som långsiktiga mål. Målen sammanfattar vilka ämneskunskaper som ska betygsättas och det finns därför en relation mellan målen och kunskapskraven. Läraren planerar och genomför undervisningen med utgångspunkt i syftet. Ur <i>Allmänna råden Betyg och betygssättning s.8</i> Vilka LÅNGSIKTIGA MÅL utgår arbetet i arbetsområdet från? EXAMENSMÅLEN?	Det centrala innehållet anger vilket obligatoriskt innehåll som undervisningen ska behandla. De olika delarna av det centrala innehållet kan få olika mycket utrymme och kombineras på olika sätt utifrån ämnets eller kursens syfte vid planeringen av undervisningen. Ur <i>Allmänna råden Betyg och betygssättning s.8</i> Vilket centralt innehåll berör arbetsområdet?	Vilket material ska användas i arbetsområdet? Hur ska eleverna arbeta? Hur skapas aktiviteter och arbetsformer som synliggör lärandet? Hur genomförs extra anpassningar om sådana behövs?	Vad är det man måste lära sig för att förstå det undervisningen i arbetsområdet handlar om? Vad innebär det att kunna detta? Vilka delmål arbetar vi mot i arbetsområdet? Hur sker informell och formell bedömning? Hur sker giltig och tillförlitlig bedömning? (validitet, reliabilitet) (Vilka möjligheter till sambedömning finns för mig som lärare?)	Läraren använder kunskapskraven som ett verktyg för att bedöma elevens kunskaper vid betygssättningen. Kunskapskraven är således inte mål för undervisningen utan medel för att sätta betyg. De är därför inte avsedda som grund för planering eller genomförande av undervisningen. Inför betygssättningen behöver läraren samla in ett brett och varierat bedömningsunderlag. Det innebär att läraren då och då behöver kontrollera sitt bedömningsunderlag mot kunskapskraven för att säkerställa att det kommer att finnas tillräckligt underlag för en allsidig utvärdering av elevens kunskaper vid tiden för betygssättningen. Ur <i>Allmänna råden Betyg och betygssättning s.8</i> Hur, när och på vilket sätt sker avstämningen mot kunskapskraven? Hur används informationen från avstämningarna i kommunikationen med eleverna?